

REFERAT |KRS| Oppvekststyret (2015-2019) d. 05-09-2017

Møtedato Tirsdag d. 05. september 2017 kl. 17:30

Møtested Møterom Anna Jensen, Rådhuskvartalet u.etg.

Indholdsfortegnelse

Plan for møtet 5. september.....	3
Godkjenning av oppvekststyrets møteprotokoll 29.08.17.....	5
Forslag til møteplan vår 2018.....	8
Høring om forslag om å innføre plikt til å tilby intensiv opplæring 1.-4. trinn, og plikt til flerfaglig s.....	11
Svar på høring om å innføre forbud mot bruk av plagg som helt eller delvis dekker ansiktet i barneh.....	15
Prinsipper og rutiner for enhetlig forvaltning av årlige driftstilskudd.....	19

Punkt 53/17: Plan for møtet 5. september

Kristiansand, 30.08.2017

MØTEINNKALLING TIL OPPVEKSTSTYRET OG OPPVEKSTSTYRET SOM LEGAT STYRE

Dato: 05.09.2017

Bussavgang 15.45

Sted: EM ressurscenter Bispegra, deretter
Anna Jensen/Gerda Ring

15.45-17.15 **Befaring Bispegra – ressurscenter for Enslige mindreårige**

17.30- Behandling av sakskart

SAKSKART	
	<u>Oppvekststyre som legatstyre</u>
	Oppheving av oppvekststyret som legatstyret
	<u>Oppvekststyresak:</u>
54/17	Godkjenning av oppvekststyrets møteprotokoll 29.08.17
55/17	Forslag til møteplan vår 2018
	<u>Formannskapssak:</u>
56/17	Høring om forslag om å innføre plikt til å tilby intensiv opplæring 1.-4. trinn, og plikt til flerfaglig samarbeid
57/17	Svar på høring om å innføre forbud mot bruk av plagg som helt eller delvis dekker ansiktet i barnehager, skoler, universiteter og høyskoler og ordningene etter introduksjonsloven
	<u>Bystyresak:</u>
58/17	Prinsipper og rutiner for enhetlig forvaltning av årlige driftstilskudd

Mette F. Roth
Leder (sign.)

Punkt 54/17: Godkjenning av oppvekststyrets møteprotokoll 29.08.17

Bilag

Protokoll fellesmøte.pdf

PROTOKOLL OPPVEKSTSTYRET

Dato: 29.08.2017
Sted: Else Marie Jakobsen
Behandlede saker: 50/17 - 52/17
Møtets varighet: Kl. 16.45 - 18.00
Møteleder: Mette F. Roth

Til stede:

Mette Fimreite Roth (H)
Arve Stokkelien (H)
Morten Leuch Elieson (V)
Helene Bjerke Fredheim (FRP)
Ebbe Boel Pedersen (KRF)
Knut Marius Haugen (SP)
Kenneth Mørk (AP)
Isabelle-Louise Aabel (AP)
Lyder Ovesen (AP)

Forfall:

Til stede fra administrasjonen:

Konstituert oppvekstdirektør Svein Ove Ueland
Seniorrådgiver Svein Tore Kvernes
Virksomhetsleder Roy Wiken
Virksomhetsleder Gro Holte
Virksomhetsleder Petter Stranger
HTV Jenny Echolt, utdanningsforbundet
Sekretæren

Dessuten møtte:

Lena Juul, FUB

**51/17 Godkjenning av protokoll oppvekststyrets møte 22.06.17
(ark. nr. SAK1033, 201700261)**

Vedtak:

Oppvekststyret godkjenner protokoll av 22.06.17.
(Enst.)

**52/17 Høring - Endringer i introduksjonsloven
(ark. nr. SAK1, 201615918)**

Oppvekststyrets innstilling:

Formannskapet støtter forslag til endringer i introduksjonsloven og tilhørende forskrifter.
(Enst.)

Eventuelt:

Høyre og AP tok opp utfordringer rundt elever med sterkt utagerende oppførsel på skolene samt oppvekstsektorens håndtering av ulike grader av mobbing. AP ba om administrasjonen forberede orienteringer fordelt på flere oppvekststyremøter. Oppvekstdirektøren besvarte spørsmålene og administrasjonen vil forberede en orientering som kommer på oppvekststyremøte den 26. september.

Møtet hevet.

Punkt 55/17: Forslag til møteplan vår 2018

Dato 30. august 2017
Saksnr.: 201700261-55
Saksbehandler Lars Erik Brekne Johnsen

Saksgang
Oppvekststyret

Møtedato
05.09.2017

Forslag til møteplan vår 2018

Forslag til vedtak

Følgende datoer vedtas for oppvekststyret våren 2018:

- 23.01
- 27.02
- 20.03
- 24.04
- 22.05
- 20.06

Skriv inn underskriver.
Skriv inn tittel på underskriver.

Lars Erik Brekne Johnsen
Sekretær

Vedlegg:

Møtedatoer i forhold til møtedatoer i bystyre, HS og fellesnemda.

Forslag til møteplan – alle møtedatoer er tentative og ikke vedtatt

Januar				
	Uke 3	HS	Tirsdag 16.01	Kl 14.00
	Uke 4	Oppvekststyret	Tirsdag 23.01	KL. 17.00
Februar				
	Uke 8	Skolens Vinterferie		
	Uke 9	Oppvekststyret	Tirs 27.02	17.00
	Uke 9	Bystyre	Onsdag 28.02	Kl. 17.00
Mars				
	Uke 12	Fellesnemda	Tirs 20.03	1230-1600
	Uke 12	Oppvekststyret	Tirs 20.03	Kl. 17.00
	Uke 12	Bystyre	Onsdag 21.03	Kl. 17.00
	Uke 13/14	Påske		
April				
	Uke 17	Oppvekststyret	Tirsdag 24.04	Kl. 17.00
	Uke 17	Fellesnemda	Tirsdag 24.04	1230-1600
	Uke 17	Bystyre	Onsdag 25.04	Kl. 17.00
Mai				
	Uke 20	HS	Tirsdag 22.05	
	Uke 20	Oppvekststyret	Tirsdag 22.05	KL. 17.00
	Uke 21	Bystyre	Onsdag 23.05	Kl. 17.00
Juni				
	Uke 24	HS	Tirsdag 12.06	Kl 14.00
	Uke 25	Oppvekststyret	Tirsdag 20.06	Kl. 17.00
	Uke 25	Fellesnemda	Tirs 19.06	12.30-16.00
	Uke 25	Bystyre	Onsdag 21.06	Kl. 17.00

Punkt 56/17: Høring om forslag om å innføre plikt til å tilby intensiv opplæring 1.-4. trinn, og plikt til flerfaglig samarbeid

Bilag

Vedtak FORMAN, 13092017, Sak 118/17, Høring om forslag om å innføre plikt til å tilby intensiv opplæring 1.-4. trinn, og plikt til flerfaglig samarbeid

201700179-27 Høringsbrev flerfaglig samarbeid 16764680_1_1.PDF

horingsnotat-om-plikt-til-a-tilby-intensiv-opplaring-og-plikt-til-flerfaglig-samarbeid.pdf

Vedtak OPPVEK, 05092017, Sak 56/17, Høring om forslag om å innføre plikt til å tilby intensiv opplæring 1.-4. trinn, og plikt til flerfaglig samarbeid

Dato 25. august 2017
Saksnr.: 201700179-32
Saksbehandler Ole Martin Kyllø

Saksgang
Oppvekststyret
Formannskapet

Møtedato
05.09.2017
13.09.2017

Høring om forslag om å innføre plikt til å tilby intensiv opplæring 1.-4. trinn, og plikt til flerfaglig samarbeid

Sammendrag

Kunnskapsdepartementet har sendt ut på høring forslag til endringer i opplæringsloven og friskoleloven.

Høringsnotatet inneholder forslag om å innføre en plikt for skolene til å gi intensiv opplæring i lesing, skriving og regning til elever på 1. – 4. trinn som står i fare for å bli hengende etter i opplæringen. Videre foreslår departementet i høringen å innføre en plikt for skolene til å samarbeide med andre kommunale tjenester.

En bredt sammensatt gruppe fra oppvekstsektoren har vurdert Kunnskapsdepartementets forslag. Vi stiller oss ikke bak forslaget om en ny §1-4 i opplæringsloven / §3-4b i friskoleloven, men vi støtter fullt ut forslaget om å lovfeste skoler plikt til å samarbeide med andre kommunale etater.

Forslag til vedtak

[Kristiansand kommune støtter høringsuttalelsen](#)

Tor Sommerseth
Rådmann

Svein Ove Ueland
Konstituert oppvekstdirektør

Vedlegg:
2 trykte vedlegg
1. Høringsbrev av 14. juni 2017
2. Høringsnotat

Bakgrunn for saken

Kunnskapsdepartementet har sendt forslag til endringer i opplæringslova og friskolelova på høring.

Høringsnotatet inneholder forslag om å innføre en plikt for skolene til å gi intensiv opplæring i lesing, skriving og regning til elever på 1. – 4. trinn som står i fare for å bli hengende etter i opplæringen. Videre foreslår departementet i høringen å innføre en plikt for skolene til å samarbeide med andre kommunale tjenester.

I sin begrunnelse for forslag om plikt til å gi intensiv opplæring i lesing, skriving og regning peker departementet på at mellom 15 og 20% av elevene går ut av grunnskolen med så svake kompetanser og ferdigheter at de vil ha problemer med å klare seg i videre utdanning og arbeidsliv.

Etter departementets vurdering er det god grunn til å legge særlig vekt på de første årene. Elever som strever med fag og grunnleggende ferdigheter i lesing, skriving og regning tidlig i utdanningsløpet, får ofte problemer med å hente seg inn igjen. Dersom skolen ikke i tilstrekkelig grad tar tak i utfordringene de første årene, kan dette få store konsekvenser for elevenes videre skolegang. Med utgangspunkt i funn fra forskning, mener departementet at plikten til å tilpasse opplæringen bør innebære en plikt til å iverksette intensiv opplæring for elever som står i fare for å bli hengende etter i opplæringen.

Det foreslås at opplæringsloven får en ny § 1-4 som fastsetter at skolen skal sørge for at elever på 1. – 4. trinn som står i fare for å bli hengende etter i lesing, skriving og regning, raskt får egnet intensiv opplæring slik at forventet progresjon blir nådd. Hensikten med tiltaket er å endre praksisen for tilpasset opplæring og å sette elevene i stand til å følge progresjonen i den ordinære undervisningen. Departementet presiserer at det ikke er et fasitsvar på hva intensiv opplæring er, eller hvordan denne skal gjennomføres.

Departementet legger til grunn at det er skolene som er nærmest til å vurdere hvordan intensiv opplæring best kan organiseres og gjennomføres. Det stilles ikke formelle krav til skriftliggjøring av skolens arbeid med oppfølging av plikten til å gi intensiv opplæring. Dette betyr at det er skolen selv som avgjør hvilke elever som har behov for intensiv opplæring og hvordan denne skal organiseres og gjennomføres.

Forslaget har tidligere blitt behandlet av KS som en lovmedvirkningssak. KS har gitt uttrykk for at nye lovbestemmelser ikke anses som nødvendige. Det er vist til at det etter gjeldende rett er en plikt til tilpasset opplæring og forsterket innsats for 1. til 4. klasse. KS har videre gitt uttrykk for at de foreslåtte reglenes innhold og rekkevidde ikke er tilstrekkelig klar. KS frykter at de negative sidene som denne type lovregulering vil ha, vil være større enn de eventuelle positive effekter som slik lovregulering kan gi. KS har også gitt uttrykk for at slik lovregulering må rettes mot kommunen som sådan i samsvar med prinsippet i kommuneloven § 6, og ikke den enkelte skole, da det er kommunen som er ansvarlig myndighet.

I sin begrunnelse for forslag om plikt for skoler til å samarbeide med andre kommunale tjenester peker departementet på at årsaken til at en elev sliter faglig, er ofte sammensatt. Det kan ha sammenheng med ulike sosiale, emosjonelle, psykiske eller fysiske faktorer.

Et helhetlig og flerfaglig perspektiv på tidlig innsats forutsetter samarbeid mellom etater og samordning av ulike tjenester. Sektorlovgivningen pålegger ulike kommunale tjenester å samarbeide med skolen. Dette kan forstås som at regelverket indirekte innebærer en plikt også for skolene til å delta i tverretattlig samarbeid. Etter departementets vurdering er ikke skolens plikt til samarbeid klar, da den ikke speiler den plikten øvrige kommunale tjenesteinstanser har. Det må for øvrig være klart at en slik plikt etter gjeldende regelverk ikke kan sies å ligge på friskolene.

Selv om skolene allerede samarbeider med andre fagmiljøer, er det variasjon i hvordan og hvor ofte slikt samarbeid finner sted. Skolens ansvar for å samarbeide med andre tjenester

er regulert i bestemmelsene knyttet til rådgivningstjenesten. Denne reguleringen er i dag i forskrift. Departementet mener at det er en prinsipiell utfordring at skolens ansvar ikke er regulert i lov, men i forskrift. Andre etaters ansvar for å samarbeide med skolen er sterkere enn skolens ansvar for å samarbeide med dem.

Høringsuttalelse

En bredt sammensatt gruppe fra oppvekstsektoren har vurdert Kunnskapsdepartementets forslag. Vi stiller oss ikke bak forslaget om en ny §1-4 i opplæringsloven / §3-4b i friskoleloven, men vi støtter fullt ut forslaget om å lovfeste skoler plikt til å samarbeide med andre kommunale etater.

Vi deler departementets bekymring rundt alle elevene som ikke oppnår tilfredsstillende kompetanse i lesing, skriving og regning. Dette er et felt det må settes større fokus på fremover. Mange flere elever enn det som er nødvendig havner som mottakere av spesialundervisning. Vi er også enige i at det er viktig at forsterket innsats settes inn så tidlig som mulig i utdanningsløpet.

Det er likevel ikke vår oppfatning at departementets forslag er løsningen på disse utfordringene. Etter vår mening har vi allerede et godt nok lovverk. Alle elever har krav på tilpasset opplæring, og innsatsen bør heller settes inn på å kvalitetssikre praksis på dette området. Om grunnopplæringen fungerer slik det allerede er forutsatt i opplæringsloven bør det ikke være behov for noen ny lovparagraf.

Slik departementet skisserer sitt forslag er det et stort rom for skolene selv til å definere hvilke elever som skal eller ikke skal få et tilbud om intensiv opplæring, samt form, tidsramme og omfang på en slik opplæring. Forslaget stiller heller ikke noen konkrete krav til dokumentasjon eller oppfølging av tiltakene. Dette vil, etter vår mening, neppe føre til at de skoler som i dag ikke følger opp sitt ansvar om tilpasset opplæring vil endre sin praksis nevneverdig. Kanskje vil en bredere forståelse av begrepet tilpasset opplæring være en bedre vei å gå.

Det er, etter vår mening, uheldig at ansvar for en intensiv opplæring skal ligge på den enkelte skole. Et slikt ansvar bør fortsatt høre hjemme hos skoleeier.

Forslaget om ny § 15-8 i opplæringsloven og endring i § 3-6b i friskoleloven støtter vi helhjertet. Vi har erfaringer fra vår sektor om at et samarbeid mellom ulike aktører rundt en elev er nyttig og produktiv, men at et slikt samarbeid ikke alltid er like enkelt å få til. En klargjøring av skolens ansvar for å samarbeide med andre etater, slik departementet foreslår, ønskes derfor velkommen.

Vi støtter også tanken om at et slikt samarbeid også bør foregå på systemnivå, i tillegg til rundt en enkeltelev. Samarbeid rundt forebygging bør være sentralt.

I arbeidet med å utvikle samarbeidet videre kan det kanskje være nyttig å se nærmere på hvor koordinerende ansvar for et samarbeid ligger, hvem som igangsetter et samarbeid og hvordan man kvalitetssikrer samarbeidsprosjekter.

Punkt 57/17: Svar på høring om å innføre forbud mot bruk av plagg som helt eller delvis dekker ansiktet i barnehager, skoler, universiteter og høyskoler og ordningene etter introduksjonsloven

Bilag

Vedtak FORMAN, 13092017, Sak 119/17, Svar på høring om å innføre forbud mot bruk av plagg som helt eller delvis dekker ansiktet i barnehager, skoler, universiteter og høyskoler og ordningene etter introduksjonsloven

201707927-1 Høringsbrev om forbud mot ansiktsdekkende plagg 16764039_1_1.pdf

201707927-1 VS_ Høring fra Kunnskapsdepartementet 16764038_1_1.pdf

horingsnotat-om-forbud-mot-heldekkende-ansiktsplagg-i-barnehager-og-utdanningsinstitusjoner.pdf

Vedtak OPPVEK, 05092017, Sak 57/17, Svar på høring om å innføre forbud mot bruk av plagg som helt eller delvis dekker ansiktet i barnehager, skoler, universiteter og høyskoler og ordningene etter introduksjonsloven

Dato 23. august 2017
Saksnr.: 201707927-2
Saksbehandler Rune Heggdal

Saksgang
Oppvekststyret
Formannskapet

Møtedato
05.09.2017
13.09.2017

Svar på høring om å innføre forbud mot bruk av plagg som helt eller delvis dekker ansiktet i barnehager, skoler, universiteter og høyskoler og ordningene etter introduksjonsloven

Sammendrag

Kunnskapsdepartementet legger frem forslag om å innføre et nasjonalt forbud mot bruk av plagg som helt eller delvis dekker ansiktet i barnehager og utdanningsinstitusjoner. Bakgrunnen for forslaget er at det er ønskelig at ansiktet til ansatte, barn, elever, studenter og deltakere i opplæring etter introduksjonsloven er synlig. Helt eller delvis tildekning av ansiktet kan være til hinder for læring, samhandling og kommunikasjon.

Høringsuttalelse:

Ansiktsdekkende plagg har så langt ikke vært et problem i Kristiansand. Vi ønsker imidlertid ikke at barn, elever, deltakere og ansatte i barnehager og utdanningsinstitusjoner skal dekke til ansiktet da vi mener dette vil være til hinder for læring, samhandling, kommunikasjon og et godt læringsmiljø. Vi mener et nasjonalt forbud vil kunne virke forebyggende og at det på lengre sikt kan forhindre en økning i bruken av slike plagg. Et forbud mot ansiktsdekkende plagg er så prinsipielt viktig at vi mener det må løftes opp på nasjonalt nivå og drøftes og avgjøres i Stortinget. Alternativet med å beholde dagens regelverk kombinert med plikt til samtale mener vi ikke er en god løsning. Å håndtere et forbud mot ansiktsdekkende plagg lokalt vil være krevende og det vil være uheldig om det utvikler seg ulik praksis på dette rundt om i landet.

Forslag til vedtak

[Kristiansand kommune støtter vurderingene om at et forbud mot ansiktsdekkende plagg er av så prinsipiell karakter at det må drøftes og avgjøres på nasjonalt nivå.](#)

Tor Sommerseth
Rådmann

Svein Ove Ueland
Konst. oppvekstdirektør

Vedlegg:
Høringsbrev
Høringsnotat

Bakgrunn for saken

Stortinget har bedt regjeringen utarbeide og foreslå nasjonale regler som sikrer at elevers, studenters og læreres ansikter skal være fullt ut synlige i skolene og på universiteter og høyskoler. Kunnskapsdepartementet har sendt på høring et forslag om å innføre et nasjonalt forbud mot plagg som helt eller delvis dekker ansiktet. Et nasjonalt forbud vil ramme religiøse plagg som nikab og burka. Det gjelder ikke hodeplagg som hijab og luer. Forbudet vil også omfatte andre plagg som helt eller delvis dekker ansiktet, som finlandshetter, buff eller skjerf som er trukket opp over nesen. Det foreslås å gjøre unntak for bruk av ansiktsdekkende plagg som er begrunnet i klimatiske, pedagogiske, sikkerhetsmessige eller helsemessige forhold. Forbudet vil gjelde både i offentlige og private institusjoner, og vil omfatte barnehager, grunnskoler og videregående opplæring, voksenopplæring, folkehøyskoler, fagskoler, universiteter og høyskoler og opplæring som gis med hjemmel i introduksjonsloven.

Bakgrunnen for lovforslaget er at det er ønskelig at ansiktene til ansatte, barn, elever, studenter og deltakere i opplæring etter introduksjonsloven er synlig. Plagg som helt eller delvis dekker ansiktet kan være til hinder for god samhandling og kommunikasjon, noe som igjen kan få negative følger for læringsutbyttet og læringsmiljøet. Spørsmålet er om dagens mulighet til å forby slike plagg lokalt er tilstrekkelig eller om det er behov for nasjonale regler.

Departementet mener problemstillingen rundt bruk av de religiøse plaggene nikab og burka i barnehager og utdanningsinstitusjoner er prinsipielt så viktig at den bør løftes opp fra lokalt nivå og drøftes og avgjøres i vårt øverste folkevalgte organ. Det pekes også på at et forbud mot ansiktsdekkende plagg er så inngripende at det bør foreligge en klar og tydelig lovhjemmel. Selv om det er svært få som bruker nikab eller burka i Norge i dag, mener departementet at et nasjonalt forbud er et klart og nødvendig signal fra storsamfunnet som kan virke forebyggende og på lengre sikt kan forhindre en økning i bruken av slike plagg. Et nasjonalt forbud gir et signal om at det norske samfunnet ikke aksepterer en praksis som kan begrense kvinners frihet til å delta på lik linje med menn, og som i mange tilfeller kan føre til isolasjon og at kvinner holder seg i hjemmet. Et nasjonalt forbud vil gi like regler over hele landet og lokale myndigheter og utdanningsinstitusjoner slipper å ta stilling til om det bør innføres et lokalt forbud eller ikke. Like regler overalt gir også større forutsigbarhet for de som kan bli rammet av et forbud.

I høringsnotatet trekker departementet også frem argumenter som taler mot innføring av et nasjonalt forbud. Det pekes på at det er vanskelig å finne holdepunkter for at et nasjonalt forbud vil ha positive effekter for den enkelte. Det finnes ikke forskning som dokumenterer effekter av innføring av et slikt forbud. Ulike rapporter peker på at innføring av et forbud kan få utilsiktede negative konsekvenser, både for kvinnene som ønsker å bruke ansiktsdekkende plagg, for integreringen generelt og for konfliktnivået i samfunnet. Forskningslitteratur indikerer at kategoriske forbud kan øke symbolverdien og bruken av nikab og burka, og bidra til at bruken blir en kampsak. Det er også en risiko for at elevene og studentene forbudet gjelder for, ikke blir bedre inkludert, men dropper ut av undervisningen og trekker seg tilbake fra samfunnet. Erfaringer fra Frankrike viser at forbudet ikke har ført til at alle kvinner har sluttet å bruke ansiktsdekkende plagg. Erfaring viser også at dagens ordning med lokale forbud synes å fungere godt. Gitt det lave antallet personer som bruker nikab og burka i Norge, kan et nasjonalt forbud fremstå som et unødvendig omfattende tiltak.

Departementet har etter en helhetsvurdering kommet til at det bør innføres et nasjonalt forbud mot bruk av ansiktsdekkende plagg i barnehager og utdanningsinstitusjoner.

I høringsnotatet (kapittel 8) skisserer departementet et mulig alternativ til et nasjonalt forbud. Dette alternativet innebærer at man beholder dagens regelverk med mulighet for lokale forbud og innfører en plikt for skole/universitet og høyskole til enten å henvise til skolehelsetjenesten/helsestasjonen for samtale, eller til å gjennomføre samtale med eleven/studenten som møter opp til undervisning med ansiktsdekkende plagg. Samtalen skal

gjøre eleven/studenten oppmerksom på kommunikasjonsutfordringene plagget skaper, og at plagget pga utfordringene ikke bør benyttes i situasjoner der det hindrer kommunikasjon.

Ansiktsdekkende plagg har så langt ikke vært et problem i barnehager og utdanningsinstitusjoner i Kristiansand. Vi ønsker imidlertid ikke at barn, elever, deltakere og ansatte skal dekke til ansiktet da vi mener dette vil være til hinder for læring, samhandling, kommunikasjon og et godt læringsmiljø. Et nasjonalt forbud vil kunne virke forebyggende og på lengre sikt forhindre en økning i bruken av slike plagg. Vi støtter ikke alternativet med å beholde dagens regelverk kombinert med plikt til samtale. Vi mener, som departementet, at et forbud mot ansiktsdekkende plagg er et relativt kraftig inngripende tiltak som tilsier regulering på nasjonalt nivå. Vi tenker også at en regulering på nasjonalt nivå vil kunne sikre at ingen bruker ansiktsdekkende plagg i barnehager og utdanningsinstitusjoner. Videre vil et nasjonalt forbud sikre lik praksis over hele landet og gjøre at vi på lokalt nivå slipper å gjennomføre krevende prosesser for å ta stilling til om vi skal innføre lokale forbud eller ikke.

Punkt 58/17: Prinsipper og rutiner for enhetlig forvaltning av årlige driftstilskudd

Bilag

Vedtak BYSTYR, 25102017, Sak 114/17, Prinsipper og rutiner for enhetlig forvaltning av årlige driftstilskudd

Vedtak FORMAN, 13092017, Sak 120/17, Prinsipper og rutiner for enhetlig forvaltning av årlige driftstilskudd

Vedtak KULTUR, 06092017, Sak 75/17, Prinsipper og rutiner for enhetlig forvaltning av årlige driftstilskudd

Vedtak BYSTYR, 20092017, Sak 97/17, Prinsipper og rutiner for enhetlig forvaltning av årlige driftstilskudd

Vedtak HELSOS, 29082017, Sak 49/17, Prinsipper og rutiner for enhetlig forvaltning av årlige driftstilskudd

Vedtak BYUTVIK, 31082017, Sak 160/17, Prinsipper og rutiner for enhetlig forvaltning av årlige driftstilskudd

Vedtak BYSTYR, 20092017, Sak 97/17, Prinsipper og rutiner for enhetlig forvaltning av årlige driftstilskudd

Dato 16. august 2017
Saksnr.: 201513293-10
Saksbehandler Stein Tore Sorthe

Saksgang

Helse- og sosialstyret
By- og miljøutvalget
Oppvekststyret
Kulturstyret
Formannskapet
Bystyret

Møtedato

29.08.2017
31.08.2017
05.09.2017
06.09.2017
13.09.2017
20.09.2017

Prinsipper og rutiner for enhetlig forvaltning av årlige driftstilskudd

Sammendrag

Formannskapet fattet 7.12.2016 følgende enstemmige vedtak:

Formannskapet vedtar følgende presiseringer av bystyrets verbalvedtak vedrørende evaluering av tilskudd til frivillige organisasjoner:

- a) Vedtaket omfatter alle kommunens sektorer som yter tilskudd.
- b) Vedtaket omfatter kun ordinære tilskudd, ikke tjenestekjøp.
- c) Vedtaket omfatter ikke kommunens ulike tilskuddsordninger, kun mottakere av årlige driftstilskudd.
- d) Vedtaket omfatter hele kommunens portefølje av årlige driftstilskudd, ikke bare frivillige organisasjoner, foreninger og lag.
- e) Bystyret skal våren 2017 vedta prinsipper og rutiner for en enhetlig forvaltning av årlige driftstilskudd.

Holder vi Kilden utenfor, har bystyret for 2017 vedtatt 79 driftstilskudd på til sammen 40,8 mill. kr (fullstendige lister per sektor er gjengitt nedenfor i saksutredningen):

Helse- og sosialsektoren 25 tilskudd – 6,9 mill. kr
Kultursektoren 34 tilskudd – 22,5 mill. kr
Teknisk sektor 7 tilskudd – 6,6 mill. kr
Organisasjonssektoren 3 tilskudd – 0,4 mill. kr
Oppvekstsektoren 10 tilskudd – 4,4 mill. kr

De årlige driftstilskuddene evalueres fortløpende ved at mottakerne leverer årsrapport og årsregnskap for foregående år sammen med søknaden om tilskudd for neste år. Saksbehandler for det enkelte tilskudd gjennomgår søknad, rapport og regnskap, og gir sine faglige vurderinger som innspill til sektorledelsen i forbindelse med den administrative budsjettprosessen. Resultatet av evalueringen kommer til uttrykk i Rådmannens forslag til HP og årsbudsjett ved at tilskuddsbeløpet foreslås redusert, økt eller forbli uendret. Kommunens økonomiske handlingsrom og sektorenes budsjetttrammer har avgjørende betydning for det endelige forslaget til størrelse på det enkelte tilskudd.

Rent prinsipielt er Rådmannen enig i revisjonsrapportens konklusjon fra 2012 om at Kristiansand kommune tildeler for mange årlige driftstilskudd. Det anbefales derfor at det foretas en kritisk gjennomgang av sektorenes porteføljer, med sikte på å «gruppere» mottakere som heller bør søke på en åpen tilskuddsordning for formålet.

Rådmannen mener at den løpende, årlige evalueringen bør styrkes og bli mer synlig. Samtidig kan det ikke underslås at bystyret de siste årene ofte har vært uenig i resultatet av de evalueringer som er foretatt administrativt. Det er en iboende forskjell mellom faglige og politiske vurderinger, og Rådmannen kan ikke se at denne nødvendigvis vil reduseres ved å gjennomføre omfattende evalueringsprosjekter.

Det er utarbeidet forslag til forvaltningsprinsipper og -rutiner som skal gjelde for saksbehandlingen av årlige driftstilskudd i alle sektorene (se til sist i saksutredningen).

Forslag til vedtak

1. Bystyret godkjenner Rådmannens forslag til prinsipper og rutiner for forvaltning av årlige driftstilskudd.
2. Bystyret ber Rådmannen opprette flere åpne tilskuddsordninger som omfatter aktiviteten til aktører som i dag mottar årlig driftstilskudd. Retningslinjer for nye tilskuddsordninger med formålsbeskrivelse, saksbehandlingsregler og tildelingskriterier vedtas av de aktuelle hovedutvalgene våren 2018.
3. Til handlingsprogrammet for perioden 2019-2022 utarbeides tydeligere vurderingskriterier for sektorenes resterende portefølje av årlige driftstilskudd. Det enkelte hovedutvalg vurderer i hvilken grad man ønsker å gjennomføre grundigere evalueringer av tilskuddene og/eller mottakerne, eventuelt ved bruk av ekstern konsulentbistand.

Tor Sommerseth
rådmann

Stein Tore Sorthe
kulturdirektør

Vedlegg: ingen

Bakgrunn for saken

I budsjettbehandlingen 16. desember 2015 fattet bystyret følgende verbalvedtak:

Det fremmes en sak om rapporteringsrutiner og evaluering av tilskudd til frivillige organisasjoner, foreninger og lag. På basis av dette gjøres en enkel gjennomgang av hver enkelt organisasjon som får tilskudd fra kommunen. Denne legges til grunn for en vurdering av fremtidige tildelinger med virkning fra 2019.

Ved oppfølgingen av vedtaket i helse- og sosialstyret oppstod en situasjon hvor det ble uklart hva som hadde vært bystyrets intensjon, og formannskapet behandlet derfor 7.12.2016 sak 159/16: «*Presisering og avgrensing av bystyrets vedtak om evaluering av tilskudd til frivillige organisasjoner*». Formannskapet sluttet seg enstemmig til Rådmannens forslag til vedtak:

Formannskapet vedtar følgende presiseringer av bystyrets verbalvedtak vedrørende evaluering av tilskudd til frivillige organisasjoner:

- a) *Vedtaket omfatter alle kommunens sektorer som yter tilskudd.*
- b) *Vedtaket omfatter kun ordinære tilskudd, ikke tjenestekjøp.*
- c) *Vedtaket omfatter ikke kommunens ulike tilskuddsordninger, kun mottakere av årlige driftstilskudd.*
- d) *Vedtaket omfatter hele kommunens portefølje av årlige driftstilskudd, ikke bare frivillige organisasjoner, foreninger og lag.*
- e) *Bystyret skal våren 2017 vedta prinsipper og rutiner for en enhetlig forvaltning av årlige driftstilskudd.*

Et travelt vårsemester førte til at administrasjonen ikke fikk ferdigstilt saksutredning om forvaltningsprinsipper og -rutiner som forutsatt i vedtakets punkt e). Bystyrets verbalvedtak fra 16.12.2015 forutsetter imidlertid at resultatene av evalueringsprosessen skal ha virkning fra 2019, og Rådmannen mener at forsinkelsen ikke skal få konsekvenser for den tidsplanen.

Ved budsjettbehandlingen 14. desember 2016 fattet bystyret også et verbalvedtak om tilskuddsforvaltningen i kommunen:

Bystyret ber om at kommunens tilskuddsforvaltning gjennomgås og forbedres. Arbeidet må ses i sammenheng med det pågående arbeidet for å etablere et evalueringssystem for gitte tilskudd. Arbeidet bør trekke på kunnskap fra DFØs veiledere for statlig tilskuddsforvaltning.

Årlige driftstilskudd fra kommunen

Med «årlige driftstilskudd» menes en årlig pengeoverføring fra kommunen til driften av en ekstern institusjon, virksomhet, forening eller aktør. I Rådmannens forslag til den årlige rulleringen av handlingsprogrammet (HP) fremkommer oversikten over disse tilskuddene i et eget vedlegg. I gjeldende HP beskrives bakgrunnen for tilskuddene slik:

«Enkelte sentrale aktører mottar et årlig driftstilskudd fra kommunen over egen post i budsjettet. Formålet er å støtte viktige, eksterne medspillere som bidrar til å realisere kommunens overordnede målsettinger for utviklingen av byen. Ved å gi årlig driftsstøtte over egen post signaliserer kommunen ønske om et langsiktig samarbeid som gir mottakerne nødvendig forutsigbarhet for egen drift. Mottakere av tilskudd fra egen post skal normalt ikke kunne søke om tilskudd fra kommunens øvrige tilskuddsordninger.»

For 2017 har bystyret vedtatt 81 driftstilskudd på til sammen 76,4 mill. kr. De to tilskuddene til Kilden Teater og Konserthus er i denne sammenhengen i en særstilling (utgjør i kroner nesten halvparten av totalen), så i det videre er det omtalt en kommunal portefølje på 79 driftstilskudd som til sammen utgjør 40,8 mill. kr:

Helse- og sosialsektoren (25 tilskudd – 6,9 mill. kr)

Alle tall i tusen kroner

Mottaker	Budsjett 2017	Budsjett 2018	Budsjett 2019	Budsjett 2020
Shalam	592	592	592	592
Kirkens SOS	376	376	376	376
Filadelfia omsorgssenter	2 078	2 078	2 078	2 078
Filadelfia omsorgssenter ettervernsprosjekt	257	257	257	257
Servicekontakten Filadelfia	201	201	201	201
Selvhjelpskontoret for innvandrere	150	150	150	150
Røde Kors – Flyktningguide	121	121	121	121
Kristiansand avholdslag, God helgestart	55	55	55	55
Stiftelsen KLAR, Gatemagasinet KLAR	343	343	343	343
Kirkens Bymisjon	500	500	500	500
Kirkens bymisjon: Gatejuristen	264	264	264	264
"Sammen om nøden" SON -senteret	259	259	259	259
ADHD- foreningen	32	32	32	32
Landsforeningen for pårørende til personer med psykiske lidelser (LPP)	168	168	168	168
Mental helse – Ungdom	107	107	107	107
Mental helse	168	168	168	168
Aktivitetssenter for nervøse	94	94	94	94
Verdens psykiatri dag	38	38	38	38
Blå Kors, Posebyen Frivilligsentral	201	201	201	201
Bragdøya kystlag	250	250	250	250
A-larm	72	72	72	0
Wayback Kristiansand	72	0	0	0
Atrop Støtte og Ettervernssenter	72	72	72	0
Hopeful	72	72	72	0
Refugee Alliance	400	400	400	0
Sum Helse- og sosialsektoren	6 942	6 870	6 870	6 254

Kultursektoren (34 tilskudd – 22,5 mill. kr)

Alle tall i tusen kroner

Mottaker	Budsjett 2017	Budsjett 2018	Budsjett 2019	Budsjett 2020
Vest-Agder-museet IKS	5 338	5 338	5 338	5 338
Agder naturmuseum og botaniske hage	3 485	3 485	3 485	3 485
Sørnorsk filmsenter	643	643	643	643

Mottaker	Budsjett 2017	Budsjett 2018	Budsjett 2019	Budsjett 2020
Sørlandets Kunstmuseum	3 147	3 147	3 147	3 147
Fullriggeren "Sørlandet"	1 600	1 600	1 600	1 600
Bredalsholmen dokk og fartøyvernssenter	670	670	670	670
Stiftelsen Arkivet – kulturaktiviteter	450	450	450	450
Sound of Happiness kompetansesenter	513	513	513	513
Sørnorsk Jazzsenter	27	27	27	27
Vision Skatepark	420	420	420	420
Bragdøya Kystlag	868	868	868	868
Kristiansand Idrettsråd	830	830	830	830
Kristiansand Kunsthall (Kunstforeningen)	820	820	820	820
Kristent Interkulturelt Arbeid	636	636	636	636
SØRF – kompetansesenter for musikk	585	585	585	585
Rosegården Teaterhus	522	522	522	522
Agder Kunstsenter	456	456	456	456
Kristiansand Digitale Cinematek	323	323	323	323
Ungdom sammen for byen	200	200	200	200
Forum for tro og livssyn	150	150	150	150
Tømmerstø grendehus	123	123	123	123
Norsk Forfattersentrum Sørlandet	112	112	112	112
AKKS Kristiansand	79	79	79	79
Myren grafikk	62	62	62	62
Minibyggerne	55	55	55	55
Terrengkarusellen	50	50	50	50
Bentsens hus – lokalhistorisk senter	43	43	43	43
Barne- og ungdomsteateret	42	42	42	42
Tveit bygdemuseum	35	35	35	35
Tveit IL – skibakke	47	47	47	47
Vågsbygd karateklubb – kampsportarena	31	31	31	31
Oddersjaa – Klappane hoppbakke	21	21	21	21
Vågsbygd turnforening – leie av lokaler	100	100	100	100
Scenekunst Sør	0	350	450	600
Sum Kultursektoren	22 483	22 833	22 933	23 083

Teknisk sektor (7 tilskudd – 6,6 mill. kr)

Alle tall i tusen kroner

Mottaker	Budsjett 2017	Budsjett 2018	Budsjett 2019	Budsjett 2020
Bymisjonenes sykkelprosjekt	150	150	150	150
Redningsselskapet (havneleie hos KNAS)	90	90	90	90
EVA-senteret	500	500	500	500
Sørlandets Europakontor AS	690	690	690	690
Innoventus + Inkubator	736	736	736	736

Klyngeutvikling (NODE, EYDE, Digin)	280	280	280	280
Agder kollektivtrafikk	4 162	4 162	4 162	4 162
Sum Teknisk sektor	6 608	6 608	6 608	6 608

Organisasjonssektoren (3 tilskudd – 0,4 mill. kr)

Alle tall i tusen kroner

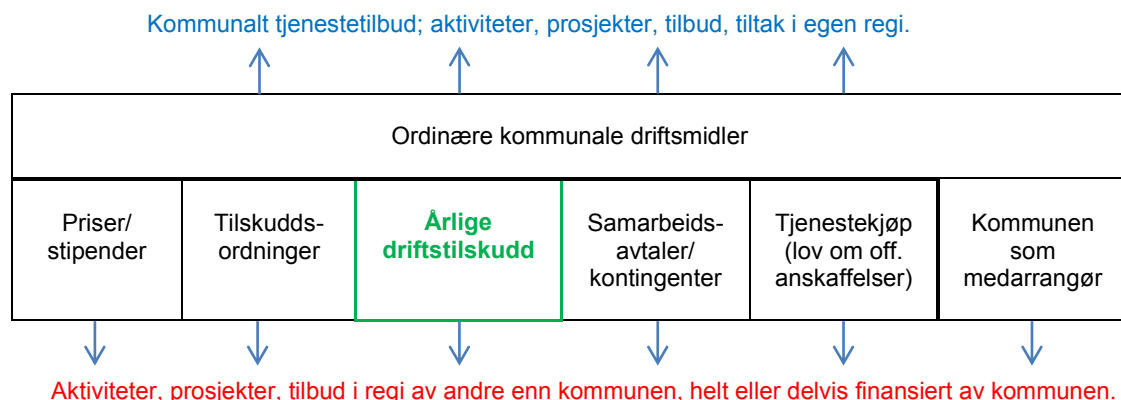
Mottaker	Budsjett 2017	Budsjett 2018	Budsjett 2019	Budsjett 2020
Arendalsuka	100	100	100	100
Kommunens bedriftsidrettslag	177	177	177	177
Bedriftskunstforeningen	113	113	113	113
Sum Organisasjonssektoren	390	390	390	390

Oppvekstsektoren (10 tilskudd – 4,4 mill. kr)

Alle tall i tusen kroner

Mottaker	Budsjett 2017	Budsjett 2018	Budsjett 2019	Budsjett 2020
Kirkens ungdomsprosjekt	1 874	1 874	1 874	1 874
Barnas stasjon Blå kors	719	719	719	719
«Snakk om mobbing» Blå Kors	200	200	200	200
Frelsesarmeen Home start	426	426	426	426
Amathea	102	102	102	102
Etter skoletid – SFO, menigheten Salem	205	205	205	205
Menigheten Salem – samlivskurs	76	76	76	76
Solkollen Familieskole, Filadelfia	213	213	213	213
LUNAR	200	200	200	0
Ressurssenteret Unik	400	400	400	0
Sum Oppvekstsektoren	4 415	4 415	4 415	3 815

Eksterne aktører som ikke mottar årlig driftstilskudd er henvist til å søke på én eller flere av kommunens 18 ulike *tilskuddsordninger*, som for eksempel «Tilskudd til festivaler», «Tilskudd til utendørs møteplasser», «Tilskudd til frivilligsentraller» eller «Tilskudd til barne- og ungdomsorganisasjoner». Overføring av penger fra kommunen til en ekstern part kan også foregå gjennom tjenestekjøp, stipender/priser eller samarbeidsavtaler/kontingenter. Dette kan illustreres slik:

I tråd med formannskapets vedtak 7.12.2016 omhandler denne saksutredningen kun prinsippene for årlige driftstilskudd, og ikke de øvrige formene for økonomiske overføringer til private. Når det gjelder skillet mellom *tilskudd* og *tjenestekjøp*, vises det til den juridiske utredningen som ble behandlet i helse- og sosialstyret (sak 18/13) og formannskapet (sak 30/13) i forbindelse med oppfølging av revisjonsrapport.

Revisjonsrapport fra 2012

Daværende Kristiansand revisjonsdistrikt IKS gjennomførte i 2012 forvaltningsrevisjon av kommunens tilskuddsforvaltning, og bystyret fikk seg på nyåret 2013 forelagt rapporten «*Tilskuddsregimet – Lokaldemokrati, offentlige anskaffelser, offentlig støtte og kryssubsidiering*». Når det gjaldt årlige driftstilskudd var det praksisen i Kultursektoren som ble revidert. Rapporten sier blant annet (side 40):

«Etter revisjonens skjønn, gitt det prinsipielle utgangspunkt som er skissert i kapittel 2 om revisjonskriterier, er listen over organisasjoner med egen post på kulturbudsjettet for lang. En klart større andel av tilskuddsmidlene bør fordeles gjennom tilskuddsordninger som er åpne for alle og hvor tildelingskriteriene er kjent på forhånd. Det vil følgelig styrke tilskuddsregimets lokaldemokratiske legitimitet dersom denne listen blir betydelig kortere. I kapittel 4.2 så vi at en modell hvor de folkevalgte utarbeider retningslinjer for tildelingen av tilskudd synes å fungere meget godt for tilskuddsordningene i Kultursektoren. Det er i så måte så vidt revisjonen kan se ingenting til hinder for at en betydelig del av tilskuddene som tildeles over fast post i kultursektoren overføres til tilskuddsordninger. Det er etter revisjonens skjønn kun når det gjelder de store, tunge institusjonene at det synes rimelig at tilskudd fordeles over fast post på budsjettet. Grad av avtalefesting av samarbeidet kan også være en indikator her.»

På bakgrunn av denne analysen konkluderte revisjonsrapporten med følgende anbefaling (side 55):

«Tilskudd som i dag gis over egen post i budsjettet, hvor ikke spesielle hensyn taler for videreføring av dagens praksis, bør overføres til kommunale tilskuddsordninger.»

Bystyret var uenig i dette. Ved behandling av rapporten 16.1.2013 (sak 16/13) vedtok bystyret følgende:

«Bystyret viderefører dagens ordning med egne poster på budsjettet. Parallelt med dette informeres det på kommunens hjemmeside og i media om en administrativ søknadsfrist ifbm budsjettprosessen innen en fast dato hvert år. Bystyret ber derfor om at det må opprettes en frivillighetsportal hvor all informasjon om tilskuddsordninger samt søknadsskjema finnes.»

Rådmannen fremmet seinere på året en sak om arbeidet med å følge opp rapporten, og kommunalutvalget stadfestet da at bystyrets vedtak skal forstås slik at anbefalingen fra revisjonen når det gjelder årlige driftstilskudd, ikke skal følges opp. Det har derfor ikke blitt gjennomført større omlegginger av praksisen, og omfanget av årlige driftstilskudd er omtrent som i 2012/2013.

Siden behandlingen av revisjonsrapporten har kulturdirektøren ledet en tverrsektoriell arbeidsgruppe som har arbeidet med å samordne praksis når det gjelder saksbehandlingen av de årlige driftstilskuddene som vedtas i budsjettet. Søknadsfrist er innført og blir behørig annonsert. Vedlegget til HP er forbedret, med høyere presisjonsnivå og tydeligere informasjon. All informasjon om kommunens tilskuddsmuligheter er samlet ett sted på kommuneportalen med elektroniske søknadsskjemaer for en rekke ordninger.

Dagens rutiner for saksbehandlingen

Kultursektoren har den største porteføljen av driftstilskudd, og lang erfaring med denne formen for tilskudd. Sektoren har et årshjul med rutiner for saksbehandlingen, og de andre sektorene har de siste årene tilpasset seg denne arbeidsformen:

Mars/april: Mottakere som er «inne» på listen over årlige driftstilskudd mottar brev fra kommunen med informasjon om frister, krav til søknad m.m.

April/mai: Søknadsfrist annonseres i media og på kommunens sider på internett og Facebook. Annonsen i år hadde følgende ordlyd:

Institusjoner, organisasjoner og foreninger som ønsker å motta driftstilskudd over egen post i kommunebudsjettet for 2018 må før 15. mai 2017 sende inn søknad om dette. Søknaden må inneholde årsmelding og regnskap for 2016, samt handlingsplan og budsjett for 2018. I tillegg må det oppgis søknadsbeløp, organisasjonsnummer, bankkontonummer og e-postadresse.

Formålet med å gi sentrale aktører et årlig driftstilskudd over egen post i budsjettet, er å støtte viktige, eksterne medspillere som bidrar til å realisere kommunens overordnede målsettinger for utviklingen av byen. Søknadene vil bli vurdert opp i mot kommunens vedtatte planer, strategier og satsingsområder for utviklingen av Kristiansand. Resultatet av administrasjonens saksbehandling vil inngå i Rådmannens forslag til handlingsprogram 2018-2021, som presenteres for bystyret i oktober. Mottakere av årlig driftstilskudd vil normalt ikke få midler fra kommunens øvrige tilskuddsordninger.

Mottakere av kommunalt driftstilskudd som har fått brev om søknadsfrist m.m., skal følge angivelsene i brevet. Søknad med vedlegg skal sendes på e-post til postmottak@kristiansand.kommune.no og merkes med « 201700451 Søknad om kommunalt driftstilskudd 2018» i emnefeltet.

Søknad skal stiles til aktuell fagsektor. Kontaktpersoner i sektorene er:

Helse- og sosialsektoren - Anne Grete Widding, tlf. 991 06 262 (helse- og sosialformål, ideelle organisasjoner)
Kultursektoren - Jørgen Skauge, tlf. 38 24 32 53 (kunst, kultur, fritid, idrett)
Teknisk sektor - Kim Øvland, tlf. 38 24 30 24 (miljø, næring, samfunnsutvikling)
Oppvekstsektoren - Petter Stranger, tlf. 38 24 35 85 (barn og familie)

Mai: Søknadsfrist. Nye søknader fordeles på sektorene. Første administrative runde med vurderinger av innkomne søknader. Eventuell kontakt med søkerne dersom det er mangler ved søknadene e.l.

Juni: Direktørene har første budsjettmøte med rådmannen. Drøfting av prioriteringer.

August/september: Administrasjonen ferdigstiller sektorenes forslag til HP/årsbudsjett i tett dialog mellom direktørene og rådmannen. Eventuelle muntlige drøftinger med hovedutvalgene.

Oktober: Eventuelle korrigeringer som følge av forslag til statsbudsjett. Offentliggjøring av Rådmannens endelig forslag til HP/årsbudsjett. Presentasjon for bystyret.

November: Presentasjon for hovedutvalgene.

Desember: Bystyret fattar endelig vedtak.

Januar: Brev om tilsagn eller avslag sendes søkerne. Tilskudd utbetales (store beløp i rater hvert kvartal). Et standard tilsagnsbrev ser slik ut:

<Institusjon/tilskuddsmottaker> – utbetaling av tilskudd for 2017

Bystyret i Kristiansand vedtok 17.12.2016 kommunens handlingsprogram for perioden 2017-2020. Vedtaket innebærer at <Tilskuddsmottaker> bevilges følgende tilskudd over kulturbudsjettet:

2017	2018	2019	2020
kr xxx.xxx	kr xxx.xxx	kr xxx.xxx	kr xxx.xxx

(alle beløp i 2017-kroner)

Kommunens handlingsprogram/økonomiplan vedtas på nytt hvert år, og nye forutsetninger og prioriteringer kan føre til endringer i fireårs-perioden. Rådmannen presenterer sitt forslag for neste periode i oktober/november hvert år.

Tilskudd for 2018 må søkes om innen 15. mai 2017. Aktørene som er på egen post vil motta brev om søknadsfristen i god tid innen fristen.

Tilskuddet for 2017 blir utbetalt kvartalsvis i like store rater til deres bankkonto 9999.99.99999. Utbetalingsdatoer: 1. februar, 1. april, 1. juli og 1. oktober.

Formålet med det årlige driftstilskuddet, er å støtte viktige eksterne medspillere som bidrar til å realisere kommunens overordnede målsettinger for utviklingen av byen. Kulturdirektøren viser spesielt til fokusområdene i den vedtatte kulturstrategien 2013 - 2023.

Kristiansand kommune oppfordrer samtlige aktører å følge kommunenes praksis angående ledsagerbevis, hvor ledsager kommer gratis inn mot fremvisning av ledsagerbevis.

Mindre beløp utbetales i sin helhet i januar/februar. I samråd med regnskapssjefen har Kultursektoren satt grensen for utbetaling i rater til kr 800 000. Siden tilskuddet fastsettes som en del av bystyrets budsjettvedtak, har søkeren ikke klageadgang i henhold til forvaltningsloven (ikke et «enkeltvedtak»).

Evaluering

De årlige driftstilskuddene evalueres fortløpende ved at mottakerne leverer årsrapport og årsregnskap for foregående år sammen med søknaden om tilskudd for neste år. Saksbehandler for det enkelte tilskudd gjennomgår søknad, rapport og regnskap, og gir sine faglige vurderinger som innspill til sektorledelsen i forbindelse med den administrative budsjettprosessen. Resultatet av evalueringen kommer til uttrykk i Rådmannens forslag til HP og årsbudsjett ved at tilskuddsbeløpet foreslås redusert, økt eller forbli uendret. Kommunens økonomiske handlingsrom og sektorenes budsjetttrammer har avgjørende betydning for det endelige forslaget til størrelse på det enkelte tilskudd.

Bystyret har som regel hatt et aktivt forhold til listen med de årlige driftstilskuddene. Den politiske budsjettbehandlingen fører så å si alltid til endringer i størrelsen på enkelte tilskudd eller utvidelse med nye aktører/mottakere. Rådmannen ser på bystyrets budsjettvedtak som en del av evalueringen, og legger til grunn at bystyrets vilje skal følges opp i neste rullering av handlingsprogrammet.

Den administrative, faglige evalueringen er ikke alltid i samsvar med de politiske vurderingene. Det har ofte vært eksempler på at administrasjonen, basert på en faglig evaluering, foreslår å redusere et tilskudd eller omfordele mellom mottakere, mens bystyret kommer til en annen konklusjon. Samtidig har vedtaket fra 2013 om å ikke følge opp revisjonens anbefaling, ført til at det ikke er utredet en større omlegging av ordningen. Listen med de 79 driftstilskuddene slik den fremstår i dag, er derfor et blandingsresultat av både historikk/tradisjon, faglige vurderinger og politiske prioriteringer.

Rådmannens vurdering

Rent prinsipielt er Rådmannen enig i revisjonsrapportens konklusjon fra 2012 om at Kristiansand kommune tildeler for mange årlige driftstilskudd. Dagens praksis sementerer i for stor grad bruken av betydelige budsjettmidler, og vanskeliggjør justeringer av kommunal innsats tilpasset stadig skiftende omgivelser. På områder hvor det er flere eksterne aktører, oppstår i tillegg en rekke dilemmaer når kommunen har en praksis hvor kun én eller noen få aktører mottar årlig driftstilskudd, mens alle andre henvises til andre og mindre forutsigbare finansieringskilder. Det anbefales derfor at det foretas en kritisk gjennomgang av sektorenes porteføljer, med sikte på å «gruppere» mottakere som heller bør søke på en åpen tilskuddsordning for formålet. En slik omlegging ble gjennomført for noen år siden når det gjelder tilskudd til byens festivaler, og det er liten tvil om at dette har gitt kulturstyret langt større mulighet til å drive kulturpolitikk. Eksempler på nye tilskuddsordninger som ville redusert antallet årlige driftstilskudd kunne være «Tilskudd til private idrettsanlegg», «Tilskudd til kulturhistorisk virksomhet» eller «Tilskudd til rusforebyggende arbeid».

Rådmannen har stor tillit til den fagkompetansen som befinner seg i de respektive sektoradministrasjonene, og mener at den løpende, årlige evalueringen bør styrkes og bli mer synlig. Det er allerede tatt noen grep i utformingen av HP-dokumentene til neste rullering, for å få presentert administrasjonens vurderinger av tilskuddene på en bedre måte. Samtidig kan det ikke underslås at bystyret de siste årene ofte har vært uenig i resultatet av de evalueringer som er foretatt administrativt. Det er en iboende forskjell mellom faglige og politiske vurderinger, og Rådmannen kan ikke se at denne nødvendigvis vil reduseres ved å gjennomføre omfattende evalueringsprosjekter.

Bystyret har i verbalvedtakene vært opptatt av tilskudd til «*frivillige organisasjoner*». Som det ble redegjort for i saken om presisering av vedtak (formannskapet 7.12.2016), er ikke dette en egnet kategorisering for å evaluere kommunens årlige driftstilskudd. Rådmannen ser imidlertid at kommunen ikke har nok kunnskap om graden av frivillig innsats og engasjement hos mottakerne av tilskudd. Det bør derfor innføres krav om at mottakere av årlig driftstilskudd rapporterer hvor stort frivillig engasjement virksomheten utløser.

På bakgrunn av foreliggende vurderinger, foreslår Rådmannen følgende:

Prinsipper og rutiner for forvaltning av årlige driftstilskudd

1. Kristiansand kommune gir årlig driftstilskudd for å støtte viktige, eksterne medspillere som bidrar til å realisere kommunens overordnede målsettinger for utviklingen av byen.
2. Hovedregelen er at spesielle formål eller konkrete aktiviteter støttes av kommunen gjennom tilskuddsordninger som er åpne for alle aktører på området, og ikke ved at kun én eller noen få mottar årlig driftstilskudd.
3. Bystyret avgjør i budsjettvedtaket hvem som skal motta årlig driftstilskudd og størrelsen på det enkelte tilskuddet. Tidsavgrensning av tilskuddet (1-3 år) er en mulighet, og skal i tilfelle markeres tydelig i budsjettdokumentene.
4. Til grunn for tilskuddet skal det foreligge en søknad, vedlagt årsrapport/årsregnskap fra foregående år og planer/budsjett for kommende år. Årsrapporten skal inneholde oversikt over virksomhetens engasjement av frivillige.
5. Muligheten for å motta årlig driftstilskudd fra kommunen gjøres offentlig kjent i god tid før søknadsfristen. Rådmannen fastsetter søknadsfristen.

6. Saksbehandlingen skal evaluere mottakeren og tilskuddets størrelse. Rådmannens forslag til handlingsprogram og årsbudsjett skal synliggjøre administrasjonens faglige vurderinger.
7. Dersom det vurderes store endringer i sektorens portefølje, bør dette drøftes muntlig med hovedutvalget før Rådmannen konkluderer. En slik budsjett-drøfting skal gjennomføres i et lukket møte.
8. Normalt utbetales driftstilskudd under 0,5 mill. kr i sin helhet ved starten av året, mens større beløp utbetales i kvartalsvise rater. Tilsagnsbrevet skal presisere at det foretas nye vurderinger hvert år ved rulleringen av handlingsprogram og budsjett.
9. Mottakere av årlig driftstilskudd skal som hovedregel ikke motta tilskudd fra andre kommunale tilskuddsordninger.